

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Projekt CZ.1.07/1.1.00/08.0094 Vzdělávání pro udržitelný
rozvoj v environmentálních a ekonomických souvislostech**

Asociace pedagogů základního školství České republiky

www.vcele.eu

06 Inovace, která zvýhodňuje Metodický list

Ročník: 9

Doporučený počet hodin: 1

Autor: PaedDr. Iva Venclová, Ph.D.

Editace a grafická úprava textu: Mgr. Bc. Anna Doubková

© 2013 Asociace pedagogů základního školství České republiky

Ilustrační obrázky jsou použity v souladu s licencemi. Pokud není uvedeno jinak, je použita fotodokumentace projektu VUREES a databáze software Inspiration.

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

06 Inovace, která zvýhodňuje: metodický list

Vzdělávací oblasti: Člověk a společnost, Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Dějepis, Občanská výchova, Pracovní vyučování (Pracovní činnosti) nebo jinak nazvané vyučovací předměty v ŠVP s adekvátním obsahem.

Klíčová slova: Potřeby, životní úroveň, informační technologie, robot

Očekávané výstupy žáka: Orientuje se v potřebách člověka nutných k přežití, rozumí postavení člověka jako součásti přírody. Chápe, co je podnětem pro inovace.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Získává informace z různých zdrojů.

Kompetence občanská: Chápe základní ekologické a ekonomické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní: Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti (výrobkům, produktům) z hlediska kvality, společenského významu, funkčnosti a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.

Pomůcky:

- Učební list UL 06 pro 9. ročník, Pracovní list PL 06 pro 9. ročník
- Archy papíru, tužka, pastelky, značkovací
- Tabule
- Internet

Organizace vyučování a metody práce:

- Individuální práce
- Práce ve dvojicích
- Práce ve skupinách
- Řízený rozhovor
- Diskuse
- Práce s učebním a pracovním listem
- T-graf

Poznámka: Toto téma, stejně jako většina dalších v tomto souboru, je zpracováno tak, aby mohlo být využito v hodinách, které jsou integrovány do jednotlivých vyučovacích předmětů, případně bylo vyučováno v samostatném vyučovacím předmětu, který poskytuje pro jednotlivá témata více času. Splnění všech úkolů v plném rozsahu, včetně prostudování učebního listu a využití všech příležitostí k diskusím, skupinové práci i prezentaci názorů a výsledů práce skupin, přesahuje rozsah jedné vyučovací hodiny.

Hlavní myšlenky tohoto tématu, na které by se měl pedagog zaměřit: Mnoho inovací vzniklo a vzniká proto, že na lidi působí nějaká nevýhoda, problém,

obtíž, kterou je nutno vyřešit. Řešením může být inovace. Pro snazší představu si můžeme představit, že se jedná o něco, co přichází zvnějšku a o co moc nestojíme.

Existuje však ještě jeden významný zdroj inovací. Ten přichází od lidí, zevnitř, rodí se v jejich potřebách. Je docela užitečné vědět, že lidské potřeby jsou zajímavě uspořádány. Je vyzkoušeno a mnohokrát ověřeno, že člověk touží mít uspokojeny nejprve základní potřeby. Někoho, kdo má hlad, žízeň, je mu zima nebo příliš horko, nic jiného nezajímá. Další potřeby se postupně vrší nad těmi základními. Potřeba bezpečí, lásky, uznání, a až na vrcholu pomyslné pyramidy jsou potřeby, jako je kultura, učení apod.

Zvýhodňující inovace se týkají těchto potřeb v pořadí, jak jsou v pyramidě (říká se jí podle svého tvůrce Maslowova pyramida potřeb) uspořádány.

Závlahový systém, pluh, ruchadlo, úpravný pitné vody, čističky odpadních vod, katalyzátory v autech, vše, co chrání čisté ovzduší, to jsou inovace, které usnadňují uspokojení našich základních potřeb.

Je vhodné si připravit pro práci s žáky na flipový papír obraz Maslowovy pyramidy potřeb.

Popis činnosti v hodině:

Činnost učitele	Činnost žáka
Motivace žáků: Diskuse s žáky o lidských potřebách a hodnotovém žebříčku.	<i>Diskutuje o potřebách a hodnotovém žebříčku.</i>
Zadá četbu učebního listu. Významný čas lze získat pro přímou práci tím, že učební list nají žáci k dispozici předem a prostudují si jej doma. Může to být v tištěné podobě nebo v prostředí třídního či školního internetového učebního prostředí (LMS).	<i>Čte učební list.</i>
Pokyn – V UL jsou zmíněny lidské potřeby, zařadte je do obrázku pyramidy, základní potřeby = základní kameny pyramidy (připravit si papírky s potřebami a přiřadit do připraveného obrázku – interaktivita). Tato aktivita provazuje práci s učebním listem, která je více studijního a diskusního charakteru, s prací s pracovním listem, která má spíše povahu řešení problému a aplikační, resp. hodnotící. Žáci zapojují jak znalosti, tak porozumění, svoji zkušenost i představivost.	<i>Pracuje ve skupině s připravenými lístky jednotlivých potřeb.</i>
Zadá práci ve dvojicích. Úkol 1: Zamyslete se nad tím, které inovace představují zvýhodnění nebo usnadnění toho, aby nám bylo přiměřeně teplo.	<i>Pracuje ve dvojici, porovnává své názory.</i>
Zadá samostatnou práci. Úkol 2: Co pomohlo prosadit tuto inovaci po celém světě? Co jsou hlavní výhody rychlých občerstvení? Zkuste je pojmenovat. Zamyslete se také nad jejich nevýhodami. K záznamu využijte T-graf. <i>Možno doplnit otázkou: Víš, jaká jsou zdravotní rizika pramenící z dlouhodobého stravování v rychlých občerstveních?</i>	<i>Písemně odpovídá na otázky.</i>
Vede řízný rozhovor nad úkolem 3 a 4. Úkol 3: Znáte a využíváte některé inovace, týkající se bezpečí a bezpečnosti? Náповěda: Přemýšlejte o práci (ochranné pomůcky, bezpečné nářadí), dopravě (jak se chrání chodec, cyklista, automobilista) a sportu (sportovní vybavení).	<i>Aktivně se účastní rozhovoru.</i>

Doporučení: zapisovat názory na tabuli pro přehled a shrnutí. Vhodný způsob je myšlenková mapa.	
Úkol 4: Co tobě osobně přináší počítače, internet, sociální sítě? Bez čeho by ses těžko obešel/obešla?	
<p>Zadá samostatnou práci. Osvědčila se také práce ve dvojicích nebo skupinách.</p> <p>Úkol 5: Co podle tvého mínění brání všeobecnému využívání počítačů, tabletů, chytrých telefonů, internetu pro učení. Zamysli se nad tím, zda se v blízké době změní školy? Uvědom si, proč si myslíš, že ano a proč ne?</p> <p>Do tabulek zaznamenej svoje názory na otázky: Co očekávám, že se změní a proč? Co zůstane stejné, nezmění se a proč?</p>	<p><i>Samostatně pracuje do pracovního listu.</i></p> <p><i>Prezentuje své názory.</i></p>
Hodnotí a kontroluje práci žáků.	
Otázka jako bonus: Napište krátkou úvahu na téma „Nahradí roboti člověka?“.	<p><i>Píše úvahový text.</i></p> <p><i>Čte nahlas svou práci.</i></p>
Shrnutí a hodnocení hodiny	
Závěr	